

A mi pedig a második határozatot illeti, annak csak akkor lehetne esetleg jelentőséget tulajdonítani, ha egyszerűen az utakat és módokat is megjelölné, melyekkel a székelyföld faiparát emelni lehetne. Általános óhajtképpen azonban egyszerűen csak hangoztatni azt, hogy a székely-földön minél több faipari vállalat felvirágzását kell elősegíteni, teljesen felesleges, mert annak hasznos és szükséges voltát úgy is tudja és elismeri mindenki, a ki tájékozással bír a felől, hogy a székely-föld milyen nagy terjedelmű és nagy értékű erdőkkel bír még ma is.

Ezért részünkről abban a nézetben vagyunk, hogy az országos erdészeti egyesület ezt a határozatot is egyszerűen tudomásul veheti.

Budapest, 1896. július hó 18.-án.

Horváth Sándor,
előadó.

Bedő Albert,
elnök.

9. Horváth Sándor előadó a felmerülő költségek kiutalványozására felhatalmazást kér, ami számára a bizottság részéről megadatik.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Arató Gyula
biz. tag, jegyzőkönyvvezető.

Dr. Bedő Albert.
biz. elnök.

Különfélék.

Apró luczcsemetéket ne ültessünk napos oldalon, friss vágásban, hol a csak imént megkopaszított területen a talajt vastag korhadékon és mohán kívül más takaró nem borítja, mert a siker várakozásunkat nem fogja kielégíteni.

Tudjuk, hogy a lucznak életfeltétele az üde talaj, mely védve van minden körülmények közt a kiszáradástól.

Tudjuk, hogy az apró — mondjuk két éves —

csemetének vékony szálabból álló bojtszerű rövid gyökérzete ültetéskor a talajnak oly sekély rétegébe nyulik le, mely árnyékolás nélkül, ha napnak, szélnek ki van téve, rövid idő alatt elveszíti a tápláláshoz szükséges nedvességet.

Ha tehát friss vágásba — a gyomok lábrakapását megelőzendő — rövid gyökerű apró csemetéket ültetünk: beösvetkezik az az eset, hogy nyár derekán néhány forró száraz nap teljesen kiszáritja a gyomoktól nem védett csupasz talajt, laza korhadékot ama rétegig, meddig a gyökerek benyulnak, s ültetvényünk tönkre megy a talaj s gyökerek kiszáradásával kapcsolatosan.

Vágási gyomok mérsékelt jelenléte csak üdvös az ültetvényre; s jól fejlett 3 éves luczcsemete az, melytől gondos munka után mindig sikert várhatunk.

(Közli: Bodor Gy.)

Csemetekert telepítésnél magas hegységben, ha választanunk lehet azonos fekvés és termőhelyi viszonyok közt levő erdőtisztás és zárt állab kihasználásából származó friss vágásterület között, inkább maradjunk az erdőtisztás mellett. Ha ugyanis mérlegeljük a kettőnek gyakorlati előnyeit és hátrányait, a nagyobb előny az erdőtisztás javára esik.

Erdőtalajon vágás helyén előny, hogy a talaj rendesen televénydus, kövéritésre nem szorul, elgyomosodástól sem kell tartanunk, mert legfennebb epilobium, málna, szeder fog ott gyéren felferődni; annak kigyomlálása pedig felette csekély gondot és munkát okoz.

Hátrány azonban, hogy a megtelepítés a gyökerek, tuskók irtása miatt tetemes költségbe kerül; a vetésnek egerek és madarak ellen való megvédése pedig felette nehéz, s így a siker igen bizonytalan.

Ily helyen főleg jó magtermő években egér és madár felette elszaporodik. A vetést ha madarak ellen fenyőgalyakkal, vagy fedőrácszal akarjuk megvédeni, biztos helyt készítünk ezzel az egereknek, melyek aztán sorról sorra turkálva minden magot felragcsálnak. S ha egyszer a kertbe bekaptak, még a mag kicsirázása, az apró csemeték kibuvása után is kutatnak a mag után, s kiforgatják azokat a földből.

A magnak miniummal vagy különböző olajokkal való áztatása sem nyújt teljes védelmet.

Ha ugyanazon kertbe vörösfenyőt és luczot vetünk, a vörösfenyőt ugyan sem egér sem madár nem bántja mindaddig, míg egyetlen luczmag található, mert amannak magja sokkal léhább, vastagabb héjjal van borítva, s kisebb olajtartalmu: de ha a lucz elfogyott, erre is rákerül a sor.

Erdőtisztáson előny, hogy a kert telepítése sokkal egyszerűbb; kevesebb költséggel jár; egér és madár buvóhelyet alig talál, s ritka az az eset, hogy itt ellenök védekeznünk kelljen.

A vetés sikere tehát biztos.

Hátrány: hogy itt a talaj nagyon gyomosodni szokott, a gondozás- illetve takarítás, gyomlálás több költséget okoz, a talajnak kövéritésére is kell gondolnunk.

Gyomosodás ellen azonban már megtelepítéskor védekezhetünk. Mert a mint ismeretes, a fűvek és gyomok magva és gyökere alig jut 30 cm-nél mélyebbre. A tett csiráztatási kísérletek ugyanis azt mutatják*), hogy — csak 24 cm mélységig is — a talaj felszínétől számítva minél mélyebben fekvő réteget veszünk vizsgálat alá,

*) Lásd E. lapok 1894. év f. 622—623 lapon.

annál kevesebb élő szerves anyagot, u. m. gyökereket, gumókat, pihenő magokat tartalmaz, a melyek növénynek adnak életet.

Ha tehát a gyepréteget felszántjuk, elhordatjuk, hogy abból a kövérités céljából majd gyephamut égessünk s a telepítendő kert talaját 30—40 *cm* mélyre átforgatjuk, hogy a mélyen fekvő gyommentes réteg kerüljön felül: biztosak lehetünk, miszerént kertünk gyomlálása sok költséget nem okoz.

A kövéritést is olcsón végezhetjük, mert elégséges ha évről évre csak a sorokat vagyis a vetett magot takarjuk gyephamuval, erdei kövér televénynyel, vagy portrágyával.

Az ilyen takarás azonban nemcsak kiéltebb talajon, de még ős erejű erdőtalajon levő csemetekertben is szükséges, ha annak talaja agyag.

Mert agyagtalajjal — akár lágy, akár kemény legyen az, — az apró maguaknak megfelelő vékony takarását el nem érhetjük. A tett kísérletek igazolták, hogy a legkedvezőbb tavaszon is 8 nappal későbbén és gyérebben kelt a lucz mag agyag talajból agyag takarással, mint ugyanazon talajon televény és gyephamu takarás alól.

S ez igen természetes is, mert az agyagot az eső tömöttre, sima felületűre mossa. E sima felső réteg egy napsütésre már megkérgesedik, úgy hogy e kemény kérget a gyenge csira csak nagy nehézséggel törheti át. S ha a mag kissé mélyre került (2—3 *cm*-re), akkor el van temetve; nagy része soha ki sem bujhatik; elpusztul. Ellenben a szivacszerű, laza, sötét színű s högyűjtő televény vagy gyephamu takarás alól még ily mélységből is könnyű szerrel kibúvik.

A fentiek szerint sokkal kisebb a tisztáson telepített csemetekertnél a hátrány, és sokkal könnyebben is elhárítható, mint a vágási kerteknél.

Faiskolának azonban; — hová csak a meglevő apró csemetéket kell hogy átültessük — a vágási csemetekertek igen czélszerűek, mert a hátrányok csak a vetésnél mutatkoznak. (Közli: Bodor Gy.)

Egerek ez évben felette elszaporodtak mindenütt az erdőben. Talán a hóban felette gazdag tél, és általános dus magtermés volt az oka.

Hideg ellen így védelmet, s éhség ellen bő táplálékot találtak: ősszel a бүккбől, télen és tavasz felé a luczmagból.

Erdei ültetvényeinkben tettek is meglehetősen sok kárt. A csemetéket a hó leteperte. Tavasszal a főleg csemete fészkek közül ide oda ficzánkoló egerek, — s talán vakondok is — igen sok csemetét borítottak el földdel egészen a csucsrüggyig. Persze az ilyen csemete ha fel nem szabadítódik, feltétlenül elpusztul.

S milyen a természet beosztása a hasznos és káros cselekmények összeillesztésénél!

Elgyomosodott vágásoknál még ilyen dus magtermő évben is alig várhatnánk számbavehető vetényülést, ha a magtermés el nem szaporítaná az egereket, s ezek összevissza nem turhatnák a talajt s így föld alá nem hoznák a mag egy részét.

Igen sok apró csemetét lehet látni éppen az egér által gyomtakaró alól feltúrt földhányásokon.

Midőn tehát az egér — magvak felszedése és turkálás közben csemeték elföldelése által — kárt teszen, ugyanakkor talajmegművelés által a vetényülést is elősegíti.

Nincs kár haszon nélkül s megfordítva!

(Közli: Bodor Gy.)

Erdőtűz volt e tavaszon május 1-én az Aranyos-besztercze völgy Diaca nevű erdejében.

Egy régi (8—10 év előtti) vágás száraz avarja fogott tüzet s e tűz végig perzselte a vágásterületet mintegy 15 km. hosszasan. A vágás nem volt annak idején takarítva.

Vetényülése annyi idő alatt csak mintegy 0·1-re sikerült.

Beültetését megkísérlettem 1893-ban, de az alig áthatható gyom- és fahulladék, ki nem használt s időközben összedült fák, sűrűen felnőtt nyirberkenye stb. miatt eredményre jutni nem lehetett. A takaríttatás, lágy fák kivágatása felette sok költséget okozott volna s mégis a gyomok miatt kétes lehetett az ültetés sikere.

E tűz igen kedvezően megváltoztatta a helyzetet.

Elégett a sok száraz gyom és vékonyabb fahulladék; kiperzselődött és elszáradt a sok nyir, berkenye, bodza stb. anélkül, hogy a televényben legkisebb kár esett volna. Még a talajt itt-ott borító mohán is alig látszik a perzselődés. S midőn e régi vágási hulladék és gyom végig égett, a tűz két oldalt ut mellett s a más két oldalon álló erdő mellett, a hegy gerinczen és patakban megszűnt.

A talaj ugyanis még teljesen fagyos volt. A nap heve a havat e déli fekvésű vágásból alig olvasztotta el, az elszáradt vágási nyomokat, fahulladékot a nedvességtől még alig szikkasztotta ki, midőn a tűz kiütött: a körül fekvő állab alatt pedig a hó még összefüggő rétegben feküdt és izolálta a tüzet.

Most már nem okoz többé gondot a felujtás. Örömmel nézni, miként jött a természet a máskülönben pusztító tüzzel hasznos támogatására az erdőtenyésztőnek, anélkül, hogy a 0·1 zárlatot képező, tehát 15 k. h.-on 1·5 k. h.-nak

megfelelő fenyő fiatalos elperzselésén kívül más kárt tett volna.

A haszon mindenesetre sokszorosán felülmulja a kárt.

Ime a természet még az erdőtüzet is hasznossá tudja tenni.

Vajjon nem tanulhatnánk-e itt is a nagy mestertől oly esetekre, midőn más eszköz nem áll rendelkezésünkre, hogy fel nem ujult gyomos régi vágásainkat mesterséges ültetésre előkészíthessük, mint a más különben félelmetes tűz?

(Közli: *Bodor Gy.*)

Egyesületi hirdetések.

Figyelmeztetés. Az egyesületi könyvkiadmányokból az egyesületi tagok csak egy példányt szerezhethvén meg a megállapított kedvezményes áron, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az „**Erdészeti Rendeletek Tára**“ 1880—84. (I.—IV.) évfolyamának III. kiadása teljesen elfogyott, valamint az 1890. (X.) évfolyam I. kiadása is. (Az I—IV. évfolyamot az egyesület mérsékelt áron visszaváltja. Ajánlatok a titkári hivatalhoz intézendők.)

Az „**Erdészeti Zsebnaptár**“ legújabb évfolyama (1896. évi XV. évfolyam) megrendelhető az Orsz. Erd. Egyesület titkári hivatalánál és pedig legcélszerűbben postautalvánnyal. Ára bérmentelenül elküldve az egyesület tagjai részére 1 forint, nem tagok részére 1 forint 50 krajczár. Ha egy vagy két példány megrendelése esetében az előbbi árakon felül példányonként 15 krral több küldetik be, az elküldés bérmentve (keresztkötés alatt, ajánlva) eszközöltetik. Kettőnél több példány megrendelése esetében az elküldés zárt csomagokban történik s a szállítási díjat az átvétel alkalmával a megrendelő fizetheti ki.

„**Erdészeti növénytan**“ czimű, 200 arannyal jutalmazott pályamunka ára az egyesület tagjai részére 2 frt 80 kr.; nem tagok részére pedig 4 frt. Legcélszerűbben postautalvánnyal rendelhető